

Loonafspraken opnieuw hoger

12 december 2022

In november werden opnieuw hogere loonafspraken gemaakt dan in eerdere maanden en jaren. Met 6,4 procent gemiddeld zijn de loonafspraken van de afgelopen maand op een nieuwe recordhoogte gekomen. De stijgende trend in cao-afspraken houdt nu al een jaar aan. In de cao-afspraken van november is ook het effect zichtbaar van de aanstaande verhoging van het minimumloon.

Dat meldt AWWN, de belangrijkste arbeidsvoorwaardenadviseur van Nederlandse werkgevers, in haar cao-maandbericht over november. Met de novembercijfers komt het jaargemiddelde voor 2022 nu uit op 3,6 procent.

Werkgevers spreken deze loonstijgingen af tegen de achtergrond van een ongekend hoge inflatie en de krappe arbeidsmarkt. AWWN is wel bezorgd over de oplopende loonkosten nu steeds duidelijker wordt dat de economische vooruitzichten voor 2023 tegenvallen. Met een verwachte recessie en aanhoudende hoge kosten voor energie en grondstoffen is het risico groot dat het verdienvermogen van de Nederlandse economie verslechtert, waarschuwt de werkgeversvereniging. Ook wijst zij op de grote verscheidenheid binnen het bedrijfsleven om hoge loonafspraken en financiële klappen op te vangen. Het aantal bedrijven dat de oplopende kosten niet kan dragen, neemt toe, zo blijkt onder meer uit onderzoek van banken.

AWVN stelt verder vast dat de sfeer in de cao-onderhandelingen de afgelopen maanden harder is geworden, dat vakbondsonderhandelaars hoge loonwensen inbrengen en dat zij daarin niet geneigd lijken om de fikse koopkrachtreparatie van het kabinet mee te wegen. Ook het gegeven dat de inflatie is overschat en er een nieuwe rekenmethode voor komt, wordt door de vakbonden niet meegewogen.

Vooralsnog leidt de verslechterde sfeer (nog) niet tot stagnatie in het afsluiten van cao's. In totaal werden tot en met november in 2022 al 305 nieuwe cao's afgesloten voor 2,8 miljoen werknemers. Deze 305 nieuwe akkoorden vormen 73 procent van de 416 cao's die dit jaar vernieuwd moeten worden. In andere jaren is dat eind november 68 procent. Overigens is het niet ongebruikelijk dat een cao pas na zijn einddatum wordt vernieuwd.

Kerncijfers

- Loonafspraken november: gemiddeld 6,4 procent
- Loonafspraken kalenderjaar 2022: gemiddeld 3,6 procent
- Loonafspraken kalenderjaar 2021: gemiddeld 2,1 procent
- Laagste maandgemiddelde afgelopen jaren: 1,7 procent in november 2020
- Aantal nieuwe cao-akkoorden in november 2022: 17
- Gemiddeld aantal nieuwe cao-akkoorden in maand november: 20
- Aantal aflopende cao's in 2022: 416 voor 2,9 miljoen werknemers
- Aantal vernieuwde cao's in 2022 afgesloten: 305 voor 2,8 miljoen werknemers
- Aantal openstaande cao's op dit moment (expiratie in 2022): 111 voor 130.000 werknemers
- Aantal openstaande cao's op dit moment (expiratie in 2021): 38 cao's voor 90.000 werknemers

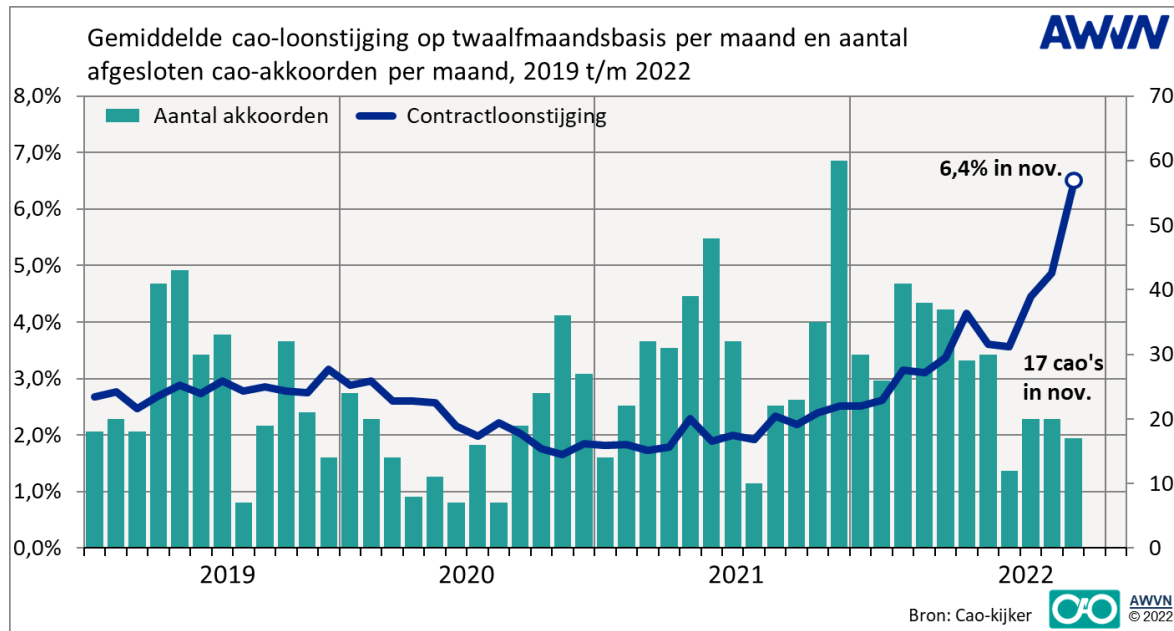
Analyse

De vanaf begin 2021 oplopende trend in de hoogte van loonafspraken is in november verder doorgetrokken. Het onderliggende patroon blijft normaal: na gunstige economische berichten volgen, met een vertraging van een jaar of meer, stijgende loonafspraken. De huidige stijging van de loonafspraken zoals die altijd volgt op economische groei, wordt versterkt door krapte op delen van de arbeidsmarkt en maatschappelijke onrust over koopkracht.

Een dempend effect op de hoogte van de loonafspraken komt voort uit vaak sterk oplopende bedrijfskosten (onder meer energie- en andere grondstofprijzen), steeds onzekerder wordende (bedrijfs)economische vooruitzichten en de groeiende dreiging van een recessie.

Het cao-seizoen in één oogopslag

Aantal afgesloten akkoorden en gemiddelde afgesproken cao-loonstijging per afsluitmaand (exclusief incidentele loonsverhogingen).



AWVN

Werkgeversvereniging AWVN is de belangrijkste arbeidsvoorwaardenadviseur van Nederlandse werkgevers. AWVN is betrokken bij het merendeel van alle ongeveer 800 Nederlandse cao's en bij een belangrijk deel van de arbeidsvoorwaardenregelingen.

Einde bericht

Inlichtingen:

Jannes van der Velde, 06 109 133 07, j.velde@awvn.nl

Kijk voor de meest actuele cao-informatie en interessante grafieken op de speciale AWVN-website <https://cao-kijker.awvn.nl>.